

» Novi standard u projektiranju i proizvodnji

Vladimir Bubanja Tvrtna CAD/CAM Data, članica CAD/CAM Grupe, organizirala je u Beogradu. 3DEXPERIENCE Forum s fokusom na inovacijama koje 4. industrijska revolucija donosi u svijet 3D projektiranja, simulacija, robotike, upravljanja proizvodnjom i poslovnim procesima.

Posjetitelji foruma imali su priliku sresti se s najvećim stručnjacima CAD/CAM Grupe i sa stručnjacima iz tvrtke Dassault Systèmes te besplatno dobiti savjete za unaprjeđenje svog poslovanja. Direktor CAD/CAM Data Čedomir Duboka u uvodnom je govoru pozdravio sudionike i zahvalio se na velikom odazivu. „Četvrta industrijska revolucija donosi u svijet razvoja proizvodnje i proizvoda povezanost ljudi, strojeva, interneta i elektronike, odnosno svojevrsan kolaborativni prostor u kojem se odvija razmjena svih informacija, od početne ideje, preko procesa realizacije, do krajnjeg proizvoda“, istaknuo je Duboka.

Proizvodi i iskustva

Stručnjaci iz Dassault Systèmes održali su predavanje o platformi 3DEXPERIENCE kao novom standardu u projektiranju i proizvodnji, odnosno sveobuhvatnoj poslovnoj platformi koja povezuje projektante, inženjere, menadžere, marketing i prodaju, kao i druge sektore i lokacije u integrirano okruženje, omogućujući stvaranje i nečega višeg od proizvoda – iskustava za kupce odnosno potrošače. Platforma sadrži intuitivni navigacijski kompas, to jest izbornik koji čini osnovu u kojoj su ključna softverska rješenja Dassault Systèmes, kao što su CATIA, ENOVIA, DELMIA, SIMULIA i

CAD/CAM Data

Članica je CAD/CAM Group, vodećeg ponuditelja PLM rješenja i usluga u Jugoistočnoj Europi. Tim visokoobrazovanih inženjera i eksperata pruža usluge PLM savjetovanja, projektiranja i implementacije poslovnih rješenja, usluge na području projektiranja proizvoda, poslovnih integracija u poduzećima i obrazovanja u CAD projektiranju, CAM tehnologiji, CAE inženjeringu i mehatronici. U ponudi su također usluge izbora i uvođenja odgovarajućeg CAD/CAM/CAE/PLM rješenja, konzultacije vezane za procese tvrtke, kao i konzultantske usluge o sveobuhvatnim poslovnim rješenjima. CAD/CAM Data je ovlašten zastupnik Dassault Systèmes za rješenja CATIA, ENOVIA, DELMIA, SIMULIA, 3DVIA i revolucionarnu, inovativnu poslovnu platformu 3DEXPERIENCE.

SolidWorks, te dodatne socijalne i kolaborativne aplikacije za 3D modeliranje, projektiranje i simulacije, kao i aplikacije za inteligentno upravljanje podacima, pretraživanje i sistematizaciju podataka.

Erwan Olive iz tvrtke Dassault Systèmes je u predavanju na temu „4. industrijska revolucija – DELMIA Apriso“ rekao da je vrlo važno shvatiti da postoje nova, napredna i jednostavnija rješenja za funkcioniranje proizvodnih procesa i rješavanje problema. DELMIA omogućuje učinkovito planiranje, upravljanje, optimiranje, automatizaciju i simuliranje čitavih proizvodnih procesa i pripadajućih resursa. Ona povezuje virtualni i stvarni svijet proizvodnje.

» Susret sa stručnjacima CAD/CAM Grupe i Dassault Systèmes: 3DEXPERIENCE Forum u Hotelu Tulip Inn u Beogradu

Pregled bez posjeta

Sudionike je pozdravio i humanoidni robot Poppy, koji predstavlja sistemsko inženjerstvo na 3DEXPERIENCE platformi, spoj projektiranja, mehatronike, virtualne simulacije i 3D ispisa. Prisutnima se obratio i posebni gost iz tvrtke Dassault Systèmes, direktor EuroMed regije Guido Porro, s jasnom porukom da Srbija ima ogroman potencijal za razvoj i da je najvažnije imati pravog partnera za podršku na tom putu. Napomenuo je da je tvrtka CAD/CAM Data u sastavu CAD/CAM Grupe partner u kojeg Dassault Systèmes ima puno povjerenja, jer se stručnošću i znanjem ističe u svojoj djelatnosti.

» Predstavljajući sistemsko inženjerstvo na 3DEXPERIENCE platformi: sudionike je pozdravio i humanoidni robot Poppy

» Povezanost ljudi, strojeva, interneta i elektronike: Čedomir Duboka, direktor CAD/CAM Data

Sudionici su pored ostalog mogli u pauzama isprobati i projekt s područja virtualne stvarnosti, u kojem su mogli bez odlaska na sajam automobila pogledati unutrašnjost modela koji ih zanima te izabrati odgovarajuću kombinaciju boja i dodatne opreme. VR uređaj predstavlja najnoviju tehnologiju u procesu korištenja CAD softvera, koji korisniku omogućuje da virtualno istraži, iskusiti i ocijeni proizvod prije izrade fizičkog prototipa ili konačnog proizvoda.

Stvarno i virtualno

U jednoj dvorani su se odvijala predavanja u vezi s razvojem i proizvodnjom, gdje su od strane stručnjaka tvrtke CAD/CAM Data predstavljali novosti u softveru CATIA V5 i nove konfiguracije,

kao i prednosti softverskog rješenja CATIA na 3DEXPERIENCE platformi. Rukovoditelj razvoja tvrtke Jugointer SDPR Milan Furtula, predstavljajući svoja korisnička iskustva, objasnio je kako je bilo teško uvjeriti vrh uprave da je investicija u softver pravi potez, ali otkrivanje novih mogućnosti s ovim softverom djeluje beskonačno, smanjenje troškova je impozantno, a softver omogućuje, ne samo modeliranje bilo kojeg proizvoda, nego i primjenu sistemskog inženjerstva, kroz koje se simulira stvarno ponašanje proizvoda.

Predstavljen je i inovativan način podrške koju CAD/CAM Data nudi svojim korisnicima, kroz CATIA Tips & Tricks, MyCAD-CAM portal, online chat podršku – preko službene web stranice www.cadcam-group.eu/rs. U drugoj dvorani su se paralelno odvijala predavanja na temu realističnih simulacija, gdje je predstavljeno vodeće softversko rješenje za simulacije SIMULIA 2017, koje korisnicima omogućuje da istraže, optimiraju i ocijene stvarno ponašanje proizvoda i njegovih performansi u cilju povećanja kvalitete i mogućnosti. Nakon završetka službenog dijela predavanja, organizatori su priredili druženje u neformalnoj atmosferi, na kojem su sudionici mogli postavljati pitanja i razgovarati sa stručnjacima i predstavnicima drugih tvrtki.

»» Bespovratna pomoć poduzetnicima za izvoz

Razvojna agencija Srbije (RAS) pozvala je sve poduzetnike iz Srbije koji žele unaprijediti svoj izvoz da se prijave za program podrške i konkuriraju za najviše milijun dinara (oko 8.460 eura) bespovratnih sredstava.

Program promocije izvoza, u dijelu koji se odnosi na individualne nastupe na međunarodnim sajmovima u inozemstvu, otvoren je početkom ožujka ove godine u okviru kampanje „Kreiraj život“. RAS je u okviru kampanje, koja obuhvaća osam programa potpore malim i srednjim poduzećima, izdvojio oko milijardu dinara (blizu 8,5 milijuna eura) podrške, a u tijeku je realizacija i evaluacija tih programa. Do sada je u programu promocije izvoza odobreno 38 zahtjeva za nastup na međunarodnim sajmovima, čija je ukupna vrijednost oko 23,6 milijuna dinara. Taj dio programa namijenjen je gospodarskim društvima i poduzetnicima koji žele predstaviti svoje proizvode na

nekom od međunarodnih sajmova u inozemstvu i time povećati izvoz. Za dodjelu bespovratnih sredstava mogu konkurirati mikro, mala i srednja poduzeća i poduzetnici koji vode poslovne knjige po sustavu dvojnog knjigovodstva i kojima je pretežna djelatnost proizvodnja ili prerada. U sklopu ovog projekta RAS sufinancira do 50 posto ukupnog iznosa troškova projektnih aktivnosti bez PDV-a, a najviše do milijun dinara i to za zakup i izgradnju izložbenog prostora, izradu promocijskog materijala i organizaciju uzvratnih posjeta stranih tvrtki odnosno potencijalnih partnera.

» www.ras.gov.rs